

หลักสูตรการฝึกยกระดับฝีมือ

สำหรับการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์
และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์

สาขา การเชื่อมจุดด้วยความต้านทานในการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์
(Resistance Spot Welding for Automotive part)
รหัสหลักสูตร : ๗๙๔๐๑๔๔๐๗๐๑๐๖

สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

หลักสูตรการฝึกยกระดับฝีมือ

สำหรับการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์
สาขา การเชื่อมจุดด้วยความต้านทานในการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

(Resistance Spot Welding for Automotive part)

รหัสหลักสูตร : ๗๙๙๐๑๘๙๐๗๐๑๐๖

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ทักษะ และมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อ การประกอบอาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้ดังนี้

๑.๑ เพื่อให้ผู้รับการฝึกเลือกใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุในงานเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด (Resistance Spot Welding, RSW) สำหรับงานเหล็กกล้าคาร์บอน เหล็กกล้าไร้สนิม เหล็กเคลือบสังกะสี และ อลูมิเนียม ตลอดจนการบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์อย่างถูกวิธี

๑.๒ เพื่อให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติการเชื่อมชิ้นส่วนยานยนต์ด้วยเครื่องเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด ได้อย่างถูกต้อง

๑.๓ เพื่อให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติงานภายใต้ กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติ ข้อกำหนดทางด้านความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๔ เพื่อให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติงานภายใต้ ระเบียบ วิธีปฏิบัติ ข้อกำหนดการทำงานหรือมาตรฐาน การปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure; SOP) ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง

๑.๕ เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจ ในวิธีการตรวจสอบงานเชื่อมเบื้องต้น ในการตรวจสอบ แบบทำลาย และไม่ทำลายได้อย่างถูกต้อง

๒. ระยะเวลาฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมระยะเวลาฝึก ๓๐ ชั่วโมง โดยผู้รับการฝึก ต้องมีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๓. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

๓.๑ มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก และสามารถเข้าฝึกได้ตลอดหลักสูตร

๓.๒ จบการศึกษาชั้นพื้นฐาน มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๙ ปี

๓.๓ เป็นผู้ประกอบอาชีพสายงานการผลิต หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน สาขา การเชื่อมจุดด้วยความต้านทานในการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

ชื่อย่อ : วพร. การเชื่อมจุดด้วยความต้านทานในการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์

ผู้รับการฝึกที่จบหลักสูตร และผ่านการประเมินของ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือสำนักงานพัฒนาฝีมือ แรงงาน หรือสถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์ จะได้รับวุฒิบัตร

๕. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๑	หลักการพื้นฐานของกระบวนการเชื่อม	๒	๐
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๒	ตัวแปรสำคัญของกระบวนการเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด	๒	๐
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๓	เครื่องเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	๒	๖
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๔	ความปลอดภัยในการเชื่อม	๒	๐
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๕	ข้อบกพร่องในการเชื่อม การทดสอบรอยเชื่อมแบบทำลายและแบบไม่ทำลายสภาพ	๓	๑
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๖	การทดสอบรอยเชื่อมด้วยวิธีทางกลและวัดขนาดรอยเชื่อม	๑	๓
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๗	การเชื่อมด้วยความต้านทานแบบ Projection Welding และการเชื่อม Bolt และ Nut	๒	๑
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๘	การเชื่อมด้วยความต้านทานในวัสดุชนิดต่างๆ	๒	๑
๗๙๒๐๗๒๐๒๐๙	การวัดและประเมินผล	๑	๑
รวม		๑๗	๑๓
๓๐			

๖. เนื้อหาวิชา

๗๙๒๐๗๒๐๒๐๑ หลักการพื้นฐานของกระบวนการเชื่อม

(๒ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึก มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของกระบวนการเชื่อมด้วยความต้านทาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเชื่อม ชนิดของรอยต่อ ชนิดของรอยเชื่อม และการเชื่อมด้วยความต้านทานประเภทต่างๆ ได้แก่ การเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด (Resistance Spot Welding) การเชื่อมแบบตะเข็บ (Resistance Seam Welding) การเชื่อมแบบโปรเจคชัน (Projection Welding) กลไกการเกิดความร้อนในการเชื่อมด้วยความต้านทาน

๗๙๒๐๗๒๐๒๐๒ ตัวแปรสำคัญของกระบวนการเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด

(๒ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึก มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและตัวแปรสำคัญของกระบวนการเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด (Resistance Spot Welding)

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด ตัวแปรที่สำคัญในการเชื่อม ได้แก่ กระแสไฟฟ้า ในการเชื่อม ระยะเวลาและวัสดุจัดการเชื่อม แรงกดจากอิเล็กโทรด ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของกระบวนการและผลกระทบที่มีต่อขนาดและคุณภาพของรอยเชื่อม

๗๙๙๐๗๙๐๒๐๓ เครื่องเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ ความเข้าใจในการทำงานด้วยเครื่องเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบสภาพก่อนการใช้งานและการบำรุงรักษาเบื้องต้น

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับชนิดของเครื่องเชื่อม มาตรฐานของอิเล็กโทรดทิพ การปรับตั้งค่าตัวแปร ในการเชื่อมและการประกอบอุปกรณ์ในการเชื่อม ขั้นตอนการทำงานของเครื่องเชื่อมและอุปกรณ์ในการเชื่อม การเลือกใช้ตัวแปรในการเชื่อมให้มีความสัมพันธ์กับชนิดและความหนาของวัสดุ การตรวจสอบความพร้อมก่อนการใช้งาน การตรวจสอบสภาพอิเล็กโทรดทิพและการปรับแต่ง

ปฏิบัติการเชื่อมด้วยเครื่องเชื่อมประเภท C-Gun และ X-Gun
ปฏิบัติการเชื่อมด้วยเครื่องเชื่อมประเภท Press Type
ปฏิบัติการตรวจสอบสภาพอิเล็กโทรดทิพและการปรับแต่ง

๗๙๙๐๗๙๐๒๐๔ ความปลอดภัยในการเชื่อม

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยทั่วไป และความปลอดภัยในการเชื่อม และตัด ตลอดจนสามารถตอบอภิ有所การเกิดอุบัติเหตุ และวิธีการป้องกัน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับประเภท และสาเหตุของอุบัติเหตุที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไป และอุบัติเหตุ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในขณะทำการเชื่อมและการตัดโลหะ ได้แก่ อันตรายจากการกระแสไฟฟ้า รังสีจากงานเชื่อมโลหะ ร้อน สะเก็ดเชื่อม ควันจากการเชื่อมและการเผาไหม้ ไอระเหยจากโลหะเติมแนวเชื่อม และชิ้นงานเชื่อม เป็นต้น การปฏิบัติงานและการใช้เครื่องมือที่ถูกต้องกับลักษณะของงาน การเตรียมพร้อมของตนเอง เช่น เครื่องแต่งกาย การใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ ส่วนบุคคล การแก้ไขและวิธีการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ ระดับปฏิบัติการ การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน การลดความเสี่ยงภัยในบริเวณที่ปฏิบัติงาน

๗๙๙๐๗๙๐๒๐๕ ข้อบกพร่องในการเชื่อม การทดสอบรอยเชื่อมแบบทำลายและแบบไม่ทำลายสภาพ

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับชนิด ประเภทของข้อบกพร่องในงานเชื่อม หลักการพัฒนาของตรวจสอบคุณภาพของงานเชื่อม แบบทำลายสภาพ และแบบไม่ทำลายสภาพ ในช่วงเวลา ก่อนทำการเชื่อม ขณะทำการเชื่อม และหลังทำการเชื่อม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับชนิด ประเภทของความไม่สมบูรณ์ (Imperfection) ของรอยเชื่อม ประเภทของข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกชิ้นงานเชื่อม ชนิดข้อบกพร่องที่ยอมรับได้ (Discontinuities) ข้อบกพร่องที่ไม่สามารถยอมรับได้ (Defect) การตรวจสอบคุณภาพของงานเชื่อมแบบทำลายสภาพ (Destructive testing ; DT) และแบบไม่ทำลายสภาพ (Non-destructive testing ; NDT) การตรวจสอบและควบคุมองค์ประกอบต่างๆ ในการเชื่อม ปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องในการเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุด

๗๙๙๐๗๙๐๗๐๖ การทดสอบรอยเชื่อมด้วยวิธีทางกลและวัดขนาดรอยเชื่อม

(๑ : ๓)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึก มีความรู้ ความเข้าใจในการทดสอบรอยเชื่อมด้วยวิธีทางกลและใช้เครื่องมือทดสอบได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและฝึกปฏิบัติการการทดสอบรอยเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุดด้วยวิธีการดึงลอก (Peel Test) การทดสอบแรงดึง การทดสอบความแข็ง การทดสอบด้วยวิธีทางโลหะวิทยา การวัดขนาดรอยเชื่อม การใช้เครื่องมือวัดละเอียด

ปฏิบัติการทดสอบวัดขนาดรอยเชื่อมด้วยวิธีการดึงลอก

๗๙๙๐๗๙๐๗๐๗๐๗ การเชื่อมด้วยความต้านทานแบบ Projection Welding และการเชื่อม Bolt และ Nut (๒ : ๑)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึก มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและหลักการของกระบวนการในการเชื่อมด้วยความต้านทานแบบโปรเจคชัน (Projection Welding)

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการพื้นฐานของการเชื่อมด้วยความต้านทานแบบโปรเจคชัน (Projection Welding) รูปแบบการเตรียมชิ้นงาน การเลือกใช้ตัวแปรในการเชื่อม การประกอบชิ้นงานในอุปกรณ์จับยึด ปฏิบัติการเชื่อม Bolt และ Nut ด้วยความต้านทานแบบโปรเจคชัน (Projection Welding)

๗๙๙๐๗๙๐๗๐๗๐๘ การเชื่อมด้วยความต้านทานในวัสดุชนิดต่างๆ

(๒ : ๑)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึก มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุและความสามารถในการเชื่อมด้วยความต้านทาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาชนิดของวัสดุ การนำไปใช้งาน การเลือกใช้วัสดุ พฤติกรรมของวัสดุชนิดต่างๆ ได้แก่ เหล็กกล้าคาร์บอน เหล็กกล้าไร้สนิม เหล็กเคลือบผิวด้วยสังกะสี อลูมิเนียม และทองแดง เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการเลือกใช้ตัวแปรในการเชื่อมด้วยความต้านทานได้อย่างถูกต้อง

ปฏิบัติการเชื่อมด้วยความต้านทานชนิดจุดและเบรียบเทียบค่าความต้านทานของวัสดุชนิดต่างๆ

๗๙๗๐๗๒๙๙๙๑ การวัดและประเมินผล

(๑ : ๑)

เป็นการประเมินความรู้และทักษะของผู้รับการฝึกหลังการฝึกอบรม

ผู้จัดทำหลักสูตร

นายบุญเลิศ พูลทอง

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ

สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์

นายหาญชัย ขุนณรงค์

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์

นางสาวนงลักษณ์ ละออง

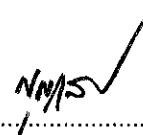
นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงาน

สถาบันพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์

ลงนาม.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นายหาญชัย ขุนณรงค์)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ลงนาม.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายบุญเลิศ พูลทอง)

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ

ลงนาม.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายอนุชา ละอองพันธ์)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากร

ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์